

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 12.12.2016
COM(2016) 787 final

**RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-
KUNSILL**

Insalvaw il-hajjiet Insahhu s-Sikurezza tal-Karozzi fl-UE

**Rapport dwar il-monitoraġġ u l-valutazzjoni tal-karatteristiċi avvanzati tas-sikurezza
tal-vetturi, tal-kosteffettività u tal-fattibbiltà tagħhom għar-reviżjoni tar-regolamenti
dwar is-sikurezza ġenerali tal-vetturi u dwar il-protezzjoni tal-persuni bil-mixi u ta'
persuni ohrajn li jużaw it-triq
{SWD(2016) 431 final}**

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

Insalvaw il-hajjiet Insahhu s-Sikurezza tal-Karozzi fl-UE

Rapport dwar il-monitoraġġ u l-valutazzjoni tal-karatteristiċi avvanzati tas-sikurezza tal-vetturi, tal-kosteffettività u tal-fattibbiltà tagħhom għar-reviżjoni tar-regolamenti dwar is-sikurezza ġenerali tal-vetturi u dwar il-protezzjoni tal-persuni bil-mixi u ta' persuni ohrajn li jużaw it-triq

1. INTRODUZZJONI

Is-sikurezza tat-toroq fl-UE tgiebet b'mod sinifikanti tul l-aħħar deċennji, bis-saħħa ta' azzjoni b'saħħitha u effettiva meħuda fil-livell tal-UE, nazzjonali u lokali sabiex jiġu indirizzati l-imġiba ta' dawk li jużaw it-triq, tal-vetturi u tal-infrastruttura. B'riżultat ta' dan, it-toroq tal-UE huma l-aktar sikuri fid-dinja kollha. Din is-sikurezza akbar tista' fil-parti l-kbira tagħha tkun attribwita għar-rekwiżiti leġislattivi tal-UE dwar is-sikurezza tal-vetturi li ġew introdotti tul l-aħħar snin bħala parti mill-politika tal-UE dwar is-sikurezza tat-toroq¹.

Dawn ir-rekwiżiti tas-sikurezza tal-vetturi taw spinta lir-riċerka, lill-iżvilupp u lill-innovazzjoni Ewropej: meta l-industrija kienet qed taffaċċja rekwiżiti aktar ambizzjużi, sabet mod kif twieġeb b'soluzzjonijiet tekniċi innovattivi. Peress li l-UE kienet l-ewwel waħda li adottat hafna minn dawn ir-rekwiżiti, hafna mis-soluzzjonijiet ġew żviluppati fl-Ewropa u hawnhekk inholqu impjiegi ta' kwalità sabiex iwieġbu għall-isfidi. Fil-fatt, l-industrija tal-vetturi bil-mutur hija l-fornitur ewlieni ta' R&Ż privati fl-UE, u qiegħda tistabbilixxi l-istandards f'livell globali.

L-industrija awtomobilistika qed tkompli tkun innovattiva u r-rekwiżiti regolatorji jridu jiġu riveduti, bil-għan li jiġi żgurat li l-UE tibqa' tkun minn ta' quddiem nett fl-iżviluppi internazzjonali, filwaqt li tibqa' taħdem sabiex issalva l-hajjiet. Dan l-aħħar, il-progress impressjonanti fit-tnaqqis tal-inċidenti bil-karozzi naqas, iżda l-ispejjeż tal-fatalitajiet u tal-korrimenti mill-inċidenti fit-toroq huma stmati għal mill-anqas EUR 100 biljun fis-sena² u mijiet ta' familji qed ikomplu jtkessru ta' kull sena minhabba l-inċidenti fit-toroq.

Il-karatteristiċi tas-sikurezza attiva u l-iżvilupp teknoloġiku tagħhom qed iwasslu għal awtomatizzazzjoni gradwali tal-vetturi. Huma kkunsidrati bħala teknoloġiji abilitanti

¹ "Ex post evaluation of the European Road Safety Action Programme (2001-2010)" – http://ec.europa.eu/transport/facts-fundings/evaluations/doc/2010_road_safety.pdf, "Interim evaluation of the Policy orientations on road safety 2011-2020" – <http://ec.europa.eu/transport/facts-fundings/evaluations/doc/interim-road-safety-evaluation-report-final8june15.pdf>

² http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-863_mt.htm

essenzjali għat-tishih u għall-appoġġ tal-awtomatizzazzjoni akbar tal-vetturi, u jikkontribwixxu għad-digitalizzazzjoni tas-suq intern. Fl-imghoddi, l-UE introduċiet l-installazzjoni obbligatorja ta' sistemi elettronici tal-kontroll tal-istabbiltà fuq il-vetturi kollha u ta' sistemi avvanzati għall-ibbrejkar f'emergenza u ta' sistemi ta' indikazzjoni ta' hruġ mill-karreggata fuq it-trakkijiet u l-karozzi tal-linja, li jikkontribwixxu għat-tnaqqis tad-diżgrazzji fatali fit-triq b'madwar 5,000 fis-sena. Il-potenzjal shih ta' dawn u ta' teknoloġiji oħrajn tas-sikurezza attiva jista' jintlaħaq biss bis-saħħa ta' skjerament fuq skala kbira fil-vetturi fit-toroq tal-UE.

Hafna minn dawn ir-rekwiżiti kkontribwew ukoll għat-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' CO₂ u, għaldaqstant jikkonformaw mal-miri tal-UE dwar l-azzjoni klimatika u mal-oġġettivi tal-Unjoni tal-enerġija. Dan kien il-każ għas-sistemi ta' monitoraġġ tal-pressjoni tat-tajers għall-karozzi tal-passiġġieri li żguraw l-użu ta' tajers pressjonijiet ottimali biex tonqos ir-reżistenza għad-dawrien u, għaldaqstant, sabiex jonqos il-konsum ta' fjuwil. Il-miri tal-azzjoni klimatika għat-tnaqqis tas-CO₂ fis-settur tat-trasport jitolbu wkoll għall-iżvilupp ta' aktar teknoloġiji għall-vetturi li jincitaw is-sewqan f'kundizzjonijiet li jiffavorixxu l-ekonomija tal-fjuwil ottimali, pereżempju permezz ta' sistemi ta' adattament tal-veloċità adattivi u intelligenti u permezz ta' espansjoni tal-monitoraġġ tal-pressjoni tat-tajers għall-vetturi kummerċjali.

Bil-livelli dejjem akbar ta' awtonomija tal-vetturi li qed jingħataw prijorità mill-manifatturi tal-karozzi, it-teknoloġiji preċiżi, robusti, durabbli u affordabbli tas-sensuri qegħdin isiru dejjem aktar disponibbli b'mod wiesa'. Dawn huma neċessarji sabiex jiġi identifikat għalkollox l-ambjent madwar il-vettura, filwaqt li jikkontribwixxu għas-sikurezza, speċjalment rigward l-utenti vulnerabbli tat-triq, u għat-tnaqqis tal-kongestjoni u tat-tniġġis li ggħib magħha, peress li 15% tal-kongestjoni kollha fl-Ewropa hija dovuta għall-inċidenti³.

F'dan ir-Rapport, il-Kummissjoni Ewropea tippreżenta s-sejbiet tal-analiżi tagħha rigward firxa ta' miżuri tas-sikurezza godda. Tipproponi t-triq 'il quddiem, filwaqt li tikkunsidra kif xieraq il-fattibbiltà u l-kosteffettività tal-miżuri proposti. L-ispjegazzjoni dettaljata tal-miżuri hija inkluża fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni meħmuż ma' dan ir-Rapport. Dawn huma l-bażi għal dibattitu pubbliku kbir li għalih il-Kummissjoni Ewropea tistieden lill-partijiet ikkonċernati kollha.

Fl-aħħar, bħala qafas ġenerali, b'din il-hidma l-Kummissjoni Ewropea bihsiebha tikkontribwixxi għall-prijoritajiet relatati mat-tkabbir, mal-impjiegi u mal-investiment fl-UE, filwaqt li tippromwovi l-aktar innovazzjonijiet effiċjenti u żżomm impjiegi ta' kwalità fl-Ewropa, għad-digitalizzazzjoni tas-suq intern bil-promozzjoni tal-karatteristiċi tas-sikurezza li huma meqjusin bħala t-teknoloġiji abilitanti essenzjali li jsaħħu u jappoġġjaw l-awtomatizzazzjoni fuq skala kbira tal-vetturi kif ukoll għall-oġġettivi tal-Unjoni tal-Enerġija ta' tnaqqis tas-CO₂ fit-trasport.

2. IN-NISĠA BEJN IS-SIKUREZZA TAT-TRIQ U T-TEKNOLOĠIJA TAL-VETTURI

Mill-2009 'l hawn, l-inċidenti tat-trasport ma baqghux il-kawża ewlenija ta' mwiet fl-Unjoni Ewropea⁴. In-numru ta' fatalitajiet fit-triq fl-UE naqas b'mod konsiderevoli matul l-aħħar 13-il sena, bi tnaqqis ta' madwar 53% mill-54,300 fl-2001 għal 25,900 fl-2014⁵. Madankollu, l-inċidenti tat-traffiku għadhom jaffettwaw lil mijiet ta' eluf ta' familji u jgħibu magħhom spejjeż

³ http://ec.europa.eu/transport/themes/its/road/application_areas/vehicle_safety_systems_en.htm

⁴ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Causes_of_death_statistics

⁵ http://ec.europa.eu/transport/road_safety/pdf/observatory/trends_figures.pdf

ekonomiċi enormi kull sena. Għalhekk, il-problema tas-sikurezza tat-toroq għadha waħda urgenti. Barra minn hekk, għad li rajna tnaqqis annwali kbir, iċ-ċifri tal-fatalitajiet donnhom staġnaw mill-2013 'l hawn. Fil-fatt, diversi Stati Membri qeghdin jirrapportaw li n-numru ta' diżgrazzji reġa' qabad jizdied⁶.

Sabiex tintlaħaq il-mira strateġika tal-UE li tnaqqas bin-nofs in-numru ta' mwiet fit-triq minn madwar 31,000 fl-2010 għal 15,000 fl-2020⁶, kif stipulat fl-Orientazzjonijiet ta' Politika dwar is-Sikurezza tat-Triq 2011-2020⁷, hemm bżonn li jsiru aktar sforzi peress li huwa mistenni li l-mira mhijiex se tintlaħaq.

Bħala medja, maġġoranza ta' 55% tal-fatalitajiet fit-triq isehhu fuq toroq mhux urbani, 38% f'żoni urbani, filwaqt li madwar 7% biss isehhu fl-awtostradi. B'mod kumplessiv il-persuni bil-mixi u ċ-ċiklisti jammontaw għal 30% tal-fatalitajiet tat-trasport, izda kważi għal 43% tal-fatalitajiet f'żoni urbani⁸. Dawn iċ-ċifri jagħtu indikazzjoni ġenerali tal-oqsma fejn jista' jsir titjib bir-revizjoni tar-regolamenti dwar is-Sikurezza Ġenerali u dwar is-Sikurezza tal-Persuni bil-Mixi.

L-esperti ddikjaraw li madwar 95% tal-inċidenti tat-triq jinvolvu xi livell ta' żball uman, filwaqt li huwa stmat li 75% huma kkaġunati minn żball uman biss⁹. Fost il-kawżi ta' inċidenti ewlenin relatati mal-fattur uman, ir-riċerka identifikat il-veloċità eċċessiva, id-distrazzjoni u s-sewqan taht l-influenza tax-xorb bħala whud mill-aktar aspetti importanti. Hekk kif tiddikjara l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni CARS 2020: għal industrija tal-karozzi kompetittiva u sostenibbli fl-Ewropa¹⁰ u l-pjan ta' azzjoni spjegat fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Lejn Żona Ewropea ta' sikurezza tat-triq: orjentazzjonijiet ta' politika dwar is-sikurezza tat-triq 2011-2020"¹¹, is-sikurezza tat-triq għandha ssegwi approċċ integrat u s-sikurezza tal-vettura hija biss wiehed minn għadd ta' fatturi li jiddeterminaw l-eżitu. Sabiex tkun effettiva, il-politika dwar is-sikurezza tat-triq iġġenerali għandha tiegħu f'kunsiderazzjoni l-firxa shiha ta' fatturi, bħall-imġiba tas-sewwieqa u l-infrastruttura tat-toroq, u żżomm għajnejha fuq in-nisġa bejniethom.

Madankollu, minhabba r-rilevanza tar-rekwiżiti tas-sikurezza tal-vetturi fost dawn il-fatturi, u fid-dawl tal-obbligi ta' rapportar tar-Regolamenti dwar is-Sikurezza Ġenerali u dwar is-Sikurezza tal-Persuni bil-Mixi, il-Kummissjoni Ewropea nediet id-dibattitu dwar il-prijoritajiet għall-intervent f'dan il-qasam u dwar il-miżuri bbażati fuq l-evidenza li joħolqu impatt pożittiv massimu b'mod kumplessiv.

Għandha tingħata attenzjoni speċifika lill-utenti vulnerabbli tat-triq kif ukoll lill-okkupanti tal-vetturi li jipprezentaw fragilità intrinsika minhabba l-età tagħhom, jiġifieri l-anzjani¹² u t-tfal żgħar¹³. Għandha tingħata attenzjoni wkoll lill-valutazzjoni tat-teknoloġiji li jisfruttaw l-interazzjonijiet bejn is-sewwieq, il-vettura u l-ambjent tas-sewqan, bħas-Sistemi ta' Trasport Intelligenti (ITS), sabiex b'hekk jingħata kontribut għat-tendenzi ta' digitalizzazzjoni fl-UE, b'konformità mal-Istrateġija tas-Suq Uniku Digitali.

⁶ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-863_mt.htm

⁷ KUMM(2010) 389 finali

⁸ Distribuzzjoni tal-fatalitajiet skont il-modalità ta' trasport fl-UE fl-2013 (dejta skont CARE)

⁹ Sors: Rapport tal-2002 tal-Grupp ta' Hidma tal-eSafety

¹⁰ COM(2012) 636 final

¹¹ <https://webgate.ec.testa.eu/docfinder/extern/aHR0cDovLw==/ZXVybWxleC5ldXJvcGEuZXU=/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010DC0389&rid=1>

¹² http://ec.europa.eu/transport/road_safety/pdf/studies/eldersafe_final_report.pdf

¹³ http://ec.europa.eu/transport/road_safety/specialist/knowledge/pdf/vehicles.pdf

3. IS-SIKUREZZA DOVUTA GHAL INTERVENET REGOLATORJU

Hemm eżempji ċari ta' rekwiziti effettivi dwar is-sikurezza li diġà saru obbligatorji fl-UE, bħad-dispożizzjonijiet għas-sikurezza tal-passiġġieri f'habtiet frontali u laterali bil-karozza, kif ukoll għall-protezzjoni tal-persuni bil-mixi, li ġew introdotti b'mod gradwali matul l-aħħar 15-il sena¹⁴. Dawn l-iżviluppi fis-sikurezza tal-vetturi tqiesu li huma kruċjali fl-intervent tal-UE li jikkontribwixxi għat-tnaqqis tal-inċidenti tat-triq u tal-fatalitajiet/tal-korrimenti fl-aħħar 15-il sena, sabiex b'hekk għamlu lill-UE l-aktar reġjun sikur fid-dinja fil-qasam tas-sikurezza tal-vetturi¹⁵.

B'mod speċifiku, sabiex ikunu protetti l-persuni bil-mixi u persuni vulnerabbli oħrajn li jużaw it-triq bħač-čiklisti, ġie introdott b'mod gradwali sett ta' rekwiziti komprensivi għall-karozzi ħfief tal-passiġġieri mill-2005 sal-2013, u mill-2011 sal-2019 dan is-sett qieghed jiġi introdott b'mod gradwali għall-karozzi tqal u għall-vannijiet. It-tqabbil tas-sitwazzjoni tal-UE fl-2013 ma' dik tal-2004 fir-rigward tan-numru ta' fatalitajiet tal-persuni bil-mixi u tač-čiklisti juri tnaqqis ta' 37% u ta' 32% fil-fatalitajiet rispettivament¹⁶.

Ir-Regolament dwar is-Sikurezza Ġenerali introduča miżuri obbligatorji bħat-tfakkira għač-činturin ta' sikurezza tas-sewwieq, il-konnetturi ISOFIX għall-installazzjoni sikura tas-sits tat-tfal fil-karozzi u s-sistema ta' monitoraġġ tal-pressure tat-tajers biex tipprevjeni li dawn jinfagħu u li jistgħu jwasslu għal telf ta' kontroll. It-twissija għat-tluq minn karreġġata u l-ibbrejkar awtonomu f'emergenza saru obbligatorji għat-trakkijiet u għall-karozzi tal-linja godda u s-sistemi elettronici tal-kontroll tal-istabbiltà u l-fanali tas-sewqan binhar ġew introdotti għall-vetturi bil-mutur kollha. Dawn il-miżuri ričenti ġew introdotti b'mod gradwali biss bejn l-2011 u l-2015. Għaldaqstant, ta' min jinnota li, minhabba l-penetrazzjoni baxxa fis-suq tat-teknoloġiji użati, għad ma tistax issir valutazzjoni dettaljata tal-effettività tagħhom.

4. MONITORAĠĠ TAL-MIŻURI AVVANZATI TA' SIKUREZZA TAL-VETTURI

Skont ir-Regolament dwar is-Sikurezza Ġenerali¹⁷ u r-Regolament dwar is-Sikurezza tal-Persuni bil-Mixi¹⁸, il-Kummissjoni trid tissorvelja u tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-iżviluppi tekniči fil-qasam tar-rekwiziti ta' sikurezza passiva mtejbja, dwar il-kunsiderazzjoni u l-inkluzjoni possibbli ta' karatterističi tas-sikurezza godda u mtejbja kif ukoll dwar it-teknoloġiji mtejbja ta' sikurezza attiva. L-impenji huma stabbiliti fl-Artikolu 17 tar-Regolament dwar is-Sikurezza Ġenerali u fl-Artikolu 12 tar-Regolament dwar il-Protezzjoni tal-Persuni bil-Mixi.

¹⁴ WHO, "Global status report on road safety 2015", Taqsima 3

¹⁵ L-evalwazzjoni tal-Orientazzjonijiet ta' Politika tal-UE dwar is-Sikurezza tat-Triq 2011-2020¹⁵ ikkonkludiet li "il-leġislazzjoni dwar is-sikurezza tal-vetturi bil-mutur, b'mod partikolari, implimentata qabel l-2011 aktarx li qieghda tagħti kontribut kbir għat-tnaqqis fl-imwiet u għall-korrimenti serji fil-pajjiči kollha tal-UE 28 fil-perjodu fil-mira attwali. Dan il-qasam ta' attivitā huwa bil-bosta l-aktar wiehed effiċjenti u effettiv mill-attivitajiet kollha tal-Kummissjoni dwar is-sikurezza tat-triq, u jżid l-aktar valur għal dak li jistgħu jiksbu l-Istati Membri" - http://ec.europa.eu/transport/road_safety/pdf/study_final_report_february_2015_final.pdf

¹⁶ Bidla perċentwali fin-numru ta' fatalitajiet skont il-modalitā ta' trasport fl-2013 (dejta skont CARE)

¹⁷ ĠU L 200, 31.07.2009, p. 1

¹⁸ ĠU L 35, 4.2.2009, p. 1

4.1. TEKNOLOĠIJI ĠODDA U MIŻURI MHUX IRREGOLATI

Sabiex tilhaq l-oġġettiv ta' monitoraġġ u ta' rapportar, fl-2014 il-Kummissjoni nediet l-istudju ta' valutazzjoni intitolat "Benefit and Feasibility of a Range of New Technologies and Unregulated Measures in the fields of Vehicle Occupant Safety and Protection of Vulnerable Road Users in the context of the General Safety and Pedestrian Safety Regulations", li gie ppubblikat fil-EU Bookshop f'Marzu tal-2015¹⁹.

Kemm it-tnejn tat-termini ta' referenza tal-istudju mill-Kummissjoni kif ukoll l-informazzjoni u l-input dettaljati matul il-ħidma ta' analiżi li saret wara f'isem il-Kummissjoni bbenefikaw ħafna mill-interazzjonijiet u mill-konsultazzjonijiet intensivi tal-partijiet ikkonċernati. Saru wkoll diskussjonijiet intensivi mal-awtoritajiet tal-Istati Membri u mas-shab internazzjonali qabel it-tlestija.

Il-Kummissjoni riedet tiżgura li l-informazzjoni giet ikkumpilata u pprovduta sabiex tkun tista' tingħata prijorità lil miżuri ta' sikurezza futuri possibbli. Għal dan il-ghan, l-istudju jagħti ħarsa ġenerali lejn il-fattibbiltà u l-valutazzjoni tal-ispejjeż u tal-benefiċċji ta' firxa wiesgħa ta' 55 miżura kandidata għall-inklużjoni possibbli fir-Regolamenti riveduti dwar is-Sikurezza Ġenerali u dwar is-Sikurezza tal-Persuni bil-Mixi. L-eżiti tal-istudju huma l-kost-benefiċċji indikattivi pprovduti sabiex issir distinzjoni bejn dawk il-miżuri li għandhom probabbiltà kbira, probabbiltà moderata jew probabbiltà baxxa ħafna li jipprovdu benefiċċju konsistenti mal-ispiża tal-implimentazzjoni.

Fil-kuntest ta' dan ir-Rapport tal-Kummissjoni, il-valutazzjoni preliminari tal-karatteristiċi tas-sikurezza mtejbja giet elaborata aktar u nbidlet f'lista b'firxa speċifika ta' miżuri li jistgħu jkunu kemm kosteffettivi kif ukoll fattibbli. Dawn il-miżuri jinkludu l-introduzzjoni ta' sistemi attivi bħas-sistemi awtomatiċi ta' bbrejkar f'emergenza u t-teknoloġija attiva taż-żamma tal-karreġġata, it-titjib ta' karatteristiċi tas-sikurezza passiva bħat-tfakkiriet għaċ-ċinturin ta' sikurezza fis-sits kollha, kif ukoll l-ilqugh aħjar għall-persuni bil-mixi f'każ li jaħtbu rashom man-naħa ta' quddiem tal-karozzi u l-individwar taċ-ċiklisti f'każ ta' ħabta imminenti. Oqsma oħrajn ta' interess kbir jikkonċernaw it-titjib tal-viżjoni diretta u l-eliminazzjoni tal-"blind spots" (punti mhux viżibbli) fuq it-trakkijiet biex jipproteġu l-utenti vulnerabbli tat-triq. Fit-taqsimha 5 tingħata ħarsa ġenerali u komprensiva, filwaqt li d-dettalji kollha huma pprovduti fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal li jakkumpanja dan ir-Rapport.

4.2. INSTALLAZZJONI VOLONTARJA

Il-programmi ta' valutazzjoni u ta' klassifikazzjoni tal-karozzi tal-konsumaturi, bħall-Programm Ewropew ta' Valutazzjoni tal-Karozzi Ġodda (Euro NCAP)²⁰, hegġew lill-manifatturi tal-vetturi jiżviluppaw vetturi li huma aktar sikuri minn dak li teħtieġ il-leġislazzjoni tal-UE dwar is-sikurezza tal-vetturi u biex jinstallaw teknoloġiji avvanzati tas-sikurezza tal-ogħla livell f'porzjon estensiv tal-mudelli tagħhom li jqiegħdu fis-suq. Ma

¹⁹ <http://bookshop.europa.eu/mt/benefit-and-feasibility-of-a-range-of-new-technologies-and-unregulated-measures-in-the-field-of-vehicle-occupant-safety-and-protection-of-vulnerable-road-users-pbNB0714108/>

²⁰ Il-Euro NCAP huwa programm volontarju Ewropew ta' valutazzjoni tal-prestazzjoni tas-sikurezza tal-karozzi appoġġjat mill-Kummissjoni Ewropea u minn diversi gvernijiet Ewropej, kif ukoll minn organizzazzjonijiet tal-vetturi u tal-konsumaturi. Il-Euro NCAP jippubblika rapporti dwar is-sikurezza fuq karozzi ġodda, u jagħti "klassifikazzjoni bi stilel" ibbażata fuq il-prestazzjoni tal-vettura f'firxa ta' testijiet ta' hbit, inklużi l-impatti frontali, laterali u ma' arbli, u l-impatti ma' persuni bil-mixi. L-aqwa klassifikazzjoni hija ta' hames stilel.

hemmx dubju li dawn l-isforzi qeghdin jikkontribixxu wkoll għal-livell għoli ta' sikurezza fit-toroq tal-UE.

Madankollu, filwaqt li l-manifatturi b'mod generali jistinkaw biex jiksbu l-ogħla klassifikazzjoni ta' stilel possibbli għall-aktar mudelli li jinbieghu fis-swieq tal-Istati Membri ewlenin, hemm indikazzjonijiet li mhux il-pajjiżi kollha jirċievu distribuzzjoni ndaqs ta' karozzi bi klassifikazzjoni għolja fis-swieq rispettivi tagħhom. F'ċerti każijiet, mudelli speċifiċi bi klassifikazzjoni baxxa jiġu mmirati apposta għal ċerti swieq (daww li huma anqas tat-tajjeb) u ma jkunux disponibbli f'oħrajn. F'każijiet oħrajn, il-mudelli li normalment jkunu ta' klassifikazzjoni għolja fil-hajja reali jkollhom effettivament prestazzjoni anqas tajba, għaliex f'ċerti pajjiżi jitneħħewhom il-karatteristiċi avvanzati tas-sikurezza mhux obligatorji, pereżempju għal raġunijiet ta' tnaqqis tal-ispejjeż minhabba l-politiki tat-taxxa lokali. Din il-prattika komuni tista' tkun spjegata minhabba r-regola tal-iskema ta' klassifikazzjoni użata (sa dan l-aħħar) li mhux il-karozzi kklassifikati kollha, iżda l-maġġoranza tagħhom biss, għandhom ikunu mghammra b'karatteristika tas-sikurezza partikolari²¹.

B'riżultat ta' dan, hemm indikazzjonijiet ċari li mhux iċ-ċittadini kollha tal-UE għandhom aċċess għall-karozzi b'livell daqstant għoli ta' sikurezza skont il-politiki interni u l-istrategiji ta' allokkazzjoni tal-manifatturi tal-vetturi u tal-importaturi tagħhom, b'mod partikolari f'dak li għandu x'jaqsam mal-kapaċità tal-akkwist tal-konsumaturi f'suq speċifiku, li jwassal għas-sitwazzjoni li wahda minn kull hames karozzi mixtrija mhux bilfors ikollha l-karatteristiċi tas-sikurezza avvanzati abbord li tkun timplika l-klassifikazzjoni ta' stilel. Minkejja dan, hafna mill-karatteristiċi promossi mill-programmi ta' klassifikazzjoni huma komuni u, minhabba l-ekonomiji ta' skala, l-ispejjeż tagħhom kellhom jonqsu b'mod konsiderevoli matul l-aħħar snin. Jekk dawn il-karatteristiċi jsiru obligatorji, jista' jkun li l-livelli ta' protezzjoni jsiru aktar uniformi.

4.3. VALUTAZZJONI TAL-LINJA BAŻI ATTWALI TAS-SIKUREZZA U L-ENFASI FIL-ĠEJJENI

Sabiex ikun hemm sitwazzjoni tas-sikurezza aktar ambizzjuża u armonizzata fl-UE kollha, ir-reviżjoni tar-regolamenti tal-UE dwar is-sikurezza tal-vetturi għandha tivvaluta l-karatteristiċi tas-sikurezza previsti għall-inklużjoni obligatorja possibbli biex jinkiseb titjib fil-livell tas-sikurezza tal-vetturi sabiex jintlaħaq il-livell li huwa konsistenti mal-linja bażi attwali offruta mill-karozzi ewlenin li jinxtraw l-aktar mill-konsumaturi fl-UE.

Is-sitwazzjoni tal-vetturi kummerċjali u tal-karozzi tal-linja teħtieġ wkoll attenzjoni partikolari. Filwaqt li għall-karozzi tal-passiġġieri l-enfasi hija fuq il-protezzjoni tal-okkupanti u fuq il-protezzjoni tal-persuni bil-mixi u ta' utenti vulnerabbli oħrajn tat-triq, dan mhux dejjem ikun evidenti għall-kategoriji tal-vetturi l-oħrajn. Minkejja li llum il-ġurnata l-karatteristiċi tas-sikurezza elementari bħall-integrità generali tal-manifattura u ċ-ċinturini ta' sikurezza, kif ukoll l-ibbrejkjar awtonomu u s-sistemi ta' twissija ta' tluq minn karreġġata huma meħtieġa, ingħatat attenzjoni relattivament baxxa għall-promozzjoni u t-titjib ulterjuri tal-livelli ta' sikurezza offriti minn dawn il-vetturi. Dan huwa f'kunflitt mal-htieġa li tingħata protezzjoni aħjar tal-okkupanti tat-tali vetturi minhabba l-kwota li sinifikanti ta' diżgrazzji, u

²¹ <http://www.euroncap.com/en/about-euro-ncap/how-to-read-the-stars>

ta' protezzjoni taċ-ċiklisti u tal-persuni bil-mixi li qed ikunu dejjem aktar involuti f'incidenti li jwasslu għal korrimenti serji u mwiet fl-ibliet tal-UE²².

4.4. AKTAR STUDJI LI GHANDHOM ISIRU FIL-QASAM TAS-SIKUREZZA TAL-VETTURI

Fid-dawl tal-azzjonijiet regolatorji f'reġjuni oħrajn tad-dinja, b'mod partikolari tal-Istati Uniti u tal-Ġappun, il-Kummissjoni tqis li jkun xieraq li jsiru studji li jinvestigaw it-tipi ta' incidenti speċifiċi li huma indirizzati f'dawk ir-reġjuni bil-għan li jiġi kkonfermat jekk hemmx okkorrenzi simili fl-UE li jeħtieġu li jingħataw attenzjoni. Tali studji jsiru biex tinkiseb ħarsa ġenerali aġġornata għas-sitwazzjoni tal-UE u sabiex jiġu identifikati l-kontromizuri li jista' jkun hemm b'zonn li jittiehdu. Dawn l-incidenti jistgħu jikkonċernaw ħabtiet frontali, ħabtiet laterali, incidenti ta' qlib u ħabtiet fuq wara, b'enfasi partikolarif fuq l-effetti kkawżati mill-proliferazzjoni ta' SUVs b'ċentri ta' gravità oġġla, mases akbar u disinn aggressiv fuq quddiem, marbutin ma' korrimenti għal okkupanti differenti u vulnerabbli kif ukoll għal nirien f'vetturi li jirriżultaw minn ħabtiet. Fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni meħmuż hija inkluża lista ta' studji proposti.

4.5. HĦIEĠA LI TITJIEB ID-DISPONIBILTÀ TA' DEJTA DETTALJATA DWAR L-INCIDENTI FL-UE

Għal kull persuna maqtula f'ħabtiet stradali, ħafna aktar persuni jgarrbu korrimenti serji b'konsegwenzi li jbidlulhom ħajjithom. Il-korrimenti serji mhux biss huma aktar komuni iżda ta' spiss jispiċċaw jiswew aktar lis-soċjetà minħabba l-ħtiġijiet ta' riabilitazzjoni u ta' kura tas-saħħa fit-tul tagħhom.

Fil-qalba tal-istrategija għat-tnaqqis tad-diżgrazzji hemm ir-rekwiżit għal dejta dettaljata ta' kwalità tajba dwar l-incidenti. Din id-dejta titqies bħala prerekwiżit fundamentali għall-formulazzjoni u għall-monitoraġġ tal-politika dwar is-sikurezza tat-triq fl-UE. Id-dejta hija meħtieġa biex tiġi vvalutata l-prestazzjoni tas-sikurezza tat-triq u tal-vetturi u biex ikun appoġġjat l-iżvilupp ta' azzjonijiet ulterjuri. Ħafna snin ilu diġà nstab li ma hemm l-ebda bazi tad-dejta disponibbli dwar l-incidenti fl-UE li tista' tissodisfa l-ħtiġijiet kollha u li hemm diskrepanzi kbar, inklużi dawk dwar id-dejta dettaljata fir-rigward tal-kawżi ta' incidenti u ta' korrimenti²³.

Mill-2015 'il quddiem, l-Istati Membri bdew jirrapportaw għall-ewwel darba dejta dwar korrimenti serji fuq il-bażi tal-iskala internazzjonali tat-trawmjet MAIS3+ (Maximum Abbreviated Injury Score) li tapplika għal persuni li jkorru serjament. Dan huwa pass importanti fid-direzzjoni t-tajba. Madankollu, hemm b'zonn ta' dibattitu dwar il-ħtieġa li titnieda inżjattiva li tibda l-ġbir ta' dejta dettaljata dwar l-incidenti minn madwar l-UE kollha li tista' tintuża għat-tfassil ta' politiki fil-qasam tas-sikurezza tat-triq.

Revizjonijiet ulterjuri tar-regoli dwar is-sikurezza tal-vetturi, kif ukoll kwalunkwe miżura oħra ta' sikurezza tat-triq, jibbenefikaw minn disponibbiltà akbar ta' dejta dettaljata preċiża dwar l-incidenti minn madwar l-UE kollha.

²² Distribuzzjoni tal-fatalitajiet skont il-modalità ta' trasport fl-UE fl-2013 meta mqabbla mal-2011 (dejta skont CARE)

²³ ETSC (2001)

5. KWISTJONIJIET EWLENIN LI JRIDU JIĠU INDIRIZZATI FIR-REVIŻJONI U FL-AĠĠORNAMENT POSSIBBLI TAR-REGOLAMENTI

Ġew identifikati erba' oqsma ewlenin li jikkonsistu f'19-il miżura speċifika biex tissaħħah is-sikurezza tal-vetturi. F'dan l-istadju, abbażi tal-analizi tagħna kif enfasizzat fit-taqsima 4.1 aktar 'il fuq, il-miżuri magħżula tabilhaqq jidhru li huma fattibbli u kosteffettivi, iżda għandhom ikunu soġġetti għal aktar studji. Sabiex jiġi vvalutat bir-reqqa jekk dan huwiex il-każ jew le, il-pass li jmiss għandu jkun li dawn ikunu soġġetti għal aktar dibattitu mal-partijiet ikkonċernati u għal analizi ulterjuri mill-Kummissjoni, biex eventwalment tinkiseb valutazzjoni inkonfutabbli tal-impatt tagħhom sabiex tabilhaqq isaħħu s-sikurezza tal-vetturi fl-UE.

Harsa generali konċiża tal-miżuri fil-mira hija pprovduta fl-oqsma ewlenin ta' sikurezza tal-vetturi spjegati hawn taht.

5.1. MIŻURI TA' SIKUREZZA ATTIVA

Dan il-qasam ewlieni jkopri miżuri li għandhom il-hila li jevitaw għalkollox l-inċidenti minflok ma jnaqqsu l-eżitu tagħhom u, generalment dan jitqies bħala l-aktar qasam importanti fejn għandu jsir progress leġiżlattiv fis-sikurezza tal-vetturi fil-ġejjieni. Il-karatteristiċi tas-sikurezza koperti huma: l-ibbrejkjar awtomatiku f'emergenza, l-adattament tal-veloċità intelligenti, l-assistenza fiż-żamma ta' karregġati u l-monitoraġġ tal-hedla u tad-distrazzjoni tas-sewwieq.

5.2. MIŻURI TA' SIKUREZZA PASSIVA

Dan il-qasam ikopri miżuri ta' mitigazzjoni tal-inċidenti li jikkonsistu fl-introduzzjoni ta' rekwiżiti godda jew fit-tishih ta' miżuri eżistenti fil-qasam ta': id-displej ta' bbrejkjar f'emergenza (fanali ta' waqfien li jteptu), it-tfakkira għaċ-ċinturin ta' sikurezza, l-ittestjar ta' ħabtiet frontali, l-ittestjar ta' ħabtiet laterali, l-ittestjar ta' ħabtiet fuq wara, l-istandardizzazzjoni tal-interfaċċja tal-apparat li jidentifika l-użu tal-alkoħol, ir-registratur tad-dejta f'każ ta' ħabtiet u s-sistema ta' monitoraġġ tal-pressjoni tat-tajers.

5.3. TRAKKIJIET U KAROZZI TAL-LINJA

Il-miżuri kkunsidrati sabiex titjieb is-sikurezza tat-trakkijiet u tal-karrozzi tal-linja huma l-introduzzjoni jew it-titjib ta': id-disinn ta' quddiem u l-vizjoni diretta, il-protezzjoni tal-qiegħ fuq wara tat-trakkijiet u tat-trejlers (bemper ta' wara), il-protezzjoni laterali (ilqugħ tal-ġenb) u s-sikurezza kontra n-nirien għall-karrozzi tal-linja.

5.4. SIKUREZZA TAL-PERSUNI BIL-MIXI U TAĊ-ĊIKLISTI

Fl-aħħar, dan il-qasam jipprevedi l-introduzzjoni ta' identifikazzjoni ta' persuni bil-mixi u ta' ċiklisti (marbuta ma' sistemi awtomatiċi ta' bbrejkjar f'emergenza), il-protezzjoni kontra l-ħbit tar-ras fuq il-pilastri A u fuq il-windskrin ta' quddiem, kif ukoll l-identifikazzjoni waqt ir-rivers (sewqan b'lura) ta' persuni wara l-vetturi.

6. KONKLUŻJONIJIET

Illum, ir-regoli dwar is-sikurezza tal-vetturi fl-Unjoni Ewropea jikkonsistu f'pakkett komprensiv b'effettività pruvata u rekord ta' suċċess, kif muri aktar 'il fuq fit-taqsima 3. Il-pjan ta' azzjoni spjegat fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Lejn Żona Ewropea ta'

sikurezza tat-triq: orjentazzjonijiet ta' politika dwar is-sikurezza tat-triq 2011-2020”²⁴ ikopri aspetti estensivi li jhallu impatt fuq is-sikurezza tat-triq, b'mod partikolari fuq il-vetturi nfushom, iżda anki fuq l-imġiba tas-sewwieqa u l-infrastruttura tat-toroq. L-evalwazzjoni interim ta' din il-politika²⁵ kkonfermat il-progress importanti u tassew sostanzjali li sar fit-tnaqqis tal-imwiet minn inċidenti tat-traffiku. L-istudju kkonkluda wkoll li l-leġislazzjoni dwar il-vetturi bil-mutur fil-fatt hija qasam kritiku f'termini tal-impatt fuq it-tnaqqis tad-diżgrazzji.

Dan ir-Rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jipprovdi ħarsa ġenerali komprensiva u jipproponi t-triq 'il quddiem fir-rigward tas-sikurezza mtejba tal-vetturi għall-benefiċċju ta' daww kollha li jużaw it-triq, jiġifieri, iċ-ċittadini kollha tal-Unjoni Ewropea. Il-Kummissjoni rrevediet il-miżuri li jistgħu jipprovdu titjib inkrementali iżda sinifikanti biex jindirizzaw firxa ta' problemi relatati mas-sikurezza tal-vetturi. Il-Kummissjoni se tikkunsidra liema minnhom jistgħu jiddaħħlu fil-leġislazzjoni wara l-valutazzjonijiet xierqa tal-impatt tal-ispejjeż u tal-benefiċċji inkluża kunsiderazzjoni għall-impatt kumulattiv fuq il-kompetittività tal-industrija tal-UE u skeda ta' żmien raġonevoli li tippermetti l-adattament mill-industrija.

Kwalunkwe rekwiżit ġdid dwar is-sikurezza tal-vetturi għat-toroq Ewropej għandu jkattar aktar innovazzjoni u investiment sabiex jinholqu impjiegi ta' kwalità fl-UE u tissaħħaħ il-kompetittività tal-industriji tal-UE. Għandu jsaħħaħ ukoll l-impenn tal-Unjoni sabiex tikseb tnaqqis robust fl-emissjonijiet ta' gassijiet serra bħala parti mill-istrategija tal-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima.

²⁴ <https://webgate.ec.testa.eu/docfinder/extern/aHR0cDovLw==/ZXVyLWxleC5ldXJvcGEuZXU=/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010DC0389&rid=1>

²⁵ COM(2015) 116 final